

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

Ayağı Mesh

<<<Kuranda bahsedildiği gibi "yüzünüzü ve ellerinizi dirseklerinize kadar yıkayın, başınızı ve ayaklarınızı mesh edin(yada yıkayın)" ayetine uyarak abdest alabilir miyiz?
02/02/2008

Aziz mümin, bu okuyuşun ikisi de meşhur ve makbul kıraattır. Benim buna hayır demem

haddimi bilmemezlik olur. Taberi sünne sahibi bir imam olduğu halde mesh etmek farz yıkamak sünnettir der. >>>

Bu cevabta üç mesele vardır.

1- Bu okunuşların ikisinin tefsirlerimizdeki durumu !!!

2- Bu hususta geçerli fetva nedir?

3- Taberinin böyle bir sözü varmı veya ne söylemiştir, ne kadar geçerlidir?

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

Evvela ayeti kerimeyi zikredelim: Maide suresi:6

“Ey iman edenler! Namaza kalkmayı murad ettiğiniz zaman (abdestiniz yoksa), yüzlerinizi ve ellerinizi dirseklerle birlikte yıkayın, başınıza mesh edin, ayaklarınızı da ka’blarına (yan topuklara) kadar yıkayın...”

Burda söz konusu ihtilaf: () **-erculekum-** lafzının okunuşu hakkındadır. Lam harfinin fethası ile veya kesresi ile okunmuştur.

() { }

Erculeküm lafzı, vucuheküm üzerine atfedilerek nasb okundu. Bunu yaygın sünnet, ashabın ameli, imamların ekserisinin sözü ve tahditlenmesi kuvvetlendiriyor. Zira mesh, mahdut –sınırlanmış- olarak bilinmedi. Cerr okunması cerri civar kabilindendir ki Kur’anda bunun benzeri çoktur.

{ } Elîm lafzı, azabın sıfatıdır ve onun gibi nasb okunması gerekir fakat bu kıraatta evvelindeki yevm lafzına yakınlık sebebiyle cer okunmuştur.

Yani elim –acıklı- azab demektir.

Üstelik ercul lafzı ref olarak **–erculukum-** şeklinde de okunmuştur.

Takdiri: Ayaklarınız, yıkanmıştır.

>>>

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

Bu zikrettiğimiz bütün tefsirlerde aslolan nasb kıraati olduğudur. Cer okuyanların hiç birisi mesh edileceğini de söylememiştir, ancak malum yeni müçtehidin dediği Taberi r.a. ve alimlerimizin beyan ettiği şia taifesi. Acaba yeni müçtehidimiz gerçekten Taberi'yi mi yoksa şia yımı taklit etmektedir. Benim kendi görüşüm diyemez, zira aldığı yer belli. Kişi dört mezhebin fıkhi açıklamasından sonra artık –benim görüşüm- diyemez, derse yalancıdır, zira görüşü dediği şey ya o dört mezhebin imamalarının birinin sözüdür veya bid'atçı olan, cemaatten ayrılan bir muhalif alimin sözüdür, yani kendi sözü değildir. Bu yenilerin fetvalarını çok zamandır takip ediyoruz, hepsinin ortak yönü, ehli sünnetin cumhuruna muhalif bir görüş nerde varsa onu alıp yeni bir söz gibi takdim etmeleridir. Bununla sanki yeni bir ekol mezheb icadına kalkmışlar ama geç kalmışlar, zira evvelki sapıklar bu işi çoktan denediler de muvaffak olamadılar. Bu tespitimize karşı çıkanlar kendilerine açık delileri gösterdiğimiz zaman kabul edeceklerse buyursunlar!!! Yok, 'kendi kafamıza göre gidiyoruz' derlerse, o zaman niçin milleti aldatıyorsunuz, neden evvelki imamlara dil uzatıyorsunuz -anlamadılar, bilemediler- gibi sözlerle itham ediyorsunuz!!!

Taberi Tefsirinde şöyle der: Ebu Cafer derki, bu ayetin okunuşunda kurralar ihtilaf etti. Hicaz ve Irak kurrasından bir topluluk nasb olarak okudu. Mana: namaza kalktığınızda....ayaklarınızı da yıkayın... Burada sonra gelen ayaklar lafzı, mana itibarıyla takdim edilir böylece emir ayakların yıkanması olur, mesh edilmesi değil.

Bu kıraati savunanların hadisi şeriflerden delilleri: Ebi Kılabe'den rivayet edildiki adamın biri namaz kıldı da ayağının üzerinde tırnak mevzısı (kadar yıkanmamış yer) açık idi, namazını bitirince Ömer r.a. ona dedi ki: **Abdestini ve namazını iade et.** (11447)

İbni Mes'ud'dan rivayet edildi: şöyle dedi: **Parmaklarınızın arasını su ile hilalleyin ki, onları ateş hilallemesin.** (11448)

Muğire ibni Huneyn'den, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem abdest alan birini gördü, o kişi ayaklarını yıkıyordu. Buyurdu: **Bu şekilde** (yıkamakla) **emredildim.** (11449)

Mus'ab ibni Sa'd şöyle derdi: Ömer ibni Hattab r.a. abdest alan bir cemaat gördü de şöyle dedi: **Hilalleyin.** (Parmak aralarını yıkayın) (11450)

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

Hammad'dan, İbrahim'den; "Ayaklarınızı da yıkayın..." ayeti hakkında şöyle dedi: **Emir, ayakları yıkamaya döndü.**

(11457)

56 / 10) - 000000 00000

Sudiyy, şu ayet hakkında dedi:

Yüzlerini yıkayın, ayaklarınızı yıkayın, başlarınızı mesh edin. Bu, takdim ve te'hirdendir. (Yani, lafız sonra geldi fakat hüküm öncedir.)

A'meş'ten, şöyle demiştir:

Abdullah'ın (ibni Mes'ud) arkadaşları, bu ayeti şöyle okurlardı: "ve erculeküm- ayaklarını yıkarlardı. (11466)

Haris'ten, o da Ali'den şöyle dediğini rivayet etti:

Topuklara kadar ayaklarımı yıkarım. (11467)

Ebi Abdil Hayr, babasından rivayetle, şöyle demiştir: Ali'yi gördüm abdest alıyordu ve ayaklarının üzerini yıkadı. Ve dedi: **Şayet ben Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i, bu şekilde yaparken görmeseydim, ayağın altının,** (yıkama kta)
üzerinden daha layık olduğunu zannederdim.
(11468)

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

(50 / 3) - 0000 000 00000

Sonra başını mesh etti, sonra ayaklarını topuklara kadar üç kere yıkadı.

0000 000000 { 0000000000000000 } :0000 { 0000000000000000 00000 0000000000000000 } :000000
{ 0000000000000000 000000000000 000000000000 } 000

Ayet nasb ile okundu.

.000000 000 0000 :0000 { 0000000000000000 } :000000 000 000000 000 00 0000000000 00

İkrimedden, o da ibni Abbas'tan şöyle rivayet etti: Ayeti –ve erculeküm- okudu ve dedi:
yıkamaya döndüm.

0000000000 00000000 00000000 00000000 000000 0000000000 000000 00 0000 000 00 0000
.000 000 00000000 0000000000 0000000000 000000 00 00000000 000000000000 0000000000

Şurda ismi sayılan 11 zattan bunun aynısı rivayet edilmiştir. Yani, ayakları yıkama hükmü.

Şu kiraata göre, zahiren ayakların yıkanması vacibtir. Selef te bunu demiştir. Bundan dolayı yıkamakta tertibe giden gitmiştir. (Şafii gibi tertib vacibtir demiştir.) Bu söz de cumhurun görüşüdür. Buna Ebu hanife muhaliftir. Zira tertibi şart koşmamıştır. Hatta önce ayaklarını yıkasa, sonra başını mesh etse, sonra ellerini ve yüzünü yıkasa bu caizdir. Zira ayet, şu azaların yıkanmasını emretmiştir, orda bulunan –vav- harfi, tertibe delalet etmez.

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

(91 / 6) - 00000000 000000

Kurtubi Tefsiri:

Ebu Davud'un Munassaf'ında Osman r.a. hadisinde: Kendisi ayakların yıkadı da: **Nerde abdestten soranlar? Dedi. İşte, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i böyle abdest alırken gördüm,** dedi.

-ve erculeküm- Nafi', ibni Amir, Kesaî, nasb ile okudu. Velid ibni Müslim'in nafi'den ref ile -ve erculuküm- şeklinde okuduğunu rivayet etti. Buda, Hasen, A'meş ve Süleyman'ın kıraatıdır. İbni Kesir, Ebu Amr ve Hamza, cer ile -ve erculiküm- okudu.

Bu kıraatlar gereğince, sahabe ve tabiin ihtilaf etti. Nasb okuyan, ayakların yıkanmasına hükmetti, mesh olmaz dedi. Bu, cumhurun ve tüm alimlerin görüşüdür, bu Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in fiili ile sabittir. Muhakka bir topluluk gördü de yüksek sesiyle nida etti : **"Ateşten olan topuklara veyl -yazık- olsun, abdesti tam yapınız."**

Bu izahtan sonra; Allahu teâlâ bu ikisi hakkında bir sınır tayin etti ve -ka'beyne kadar- buyurdu. Eller hakkında da -dirseklere kadar- buyurmuştu. Bu husus, yıkanmalarının vucubuna delalet etti.

Cer okuyanlar, amili -bâ- harfi cerri yaparlar. İbni A'rabi derki: Alimler ayakların yıkanmasında ittifak ettiler, bunu red edeni bilmiyorum, ancak müslümanların fukahasından Taberi, diğerlerinden rafiziler -şia- Taberi, cer kıraatına yapıştı.

(49 / 2) - 00000000 000000

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

“**Ayakları topuklarıyla birlikte yıkayın**” kavlinde, Nafi’ ibni Amir, Kesai, Ya’kub ve Hafs –nasb- ile okudular. Diğer kurra –cer- ile okudu. Nasb ile okuyanlar, -eydiyeküm- lafzına atfederler, mana: **Ayaklarınızı da yıkayın** şeklinde olur. Yaygın sünnet, ashabın tatbikatı ve

imamların ekserisinin sözü bunu kuvvetlendiriyor. Ayrıca sınır getirilmesi de, zira mesh etmekte sınır olmaz.

Diğer kurra cer okumuştur. Buna cerri civar denir. Bunun benzeri Kur’anda çoktur. Mesela:

Kur’andan: { ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ } { ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ }

Şiirden: ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ

Cer okumanın faidesi, ayaklara su dökerken iktisatlı olmalı meshe yakın şekilde yıkamalı (israftan sakınmalı)

Ayrıca –ref- ilede okunmuştur ve yine ayakların yıkanması manasındadır.

(276 / 1) - ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ

ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ : ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ { ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ ﻭﺍﺳﺌﻮﺍ }

Mana: Yüzlerinizi ve ellerinizi dirseklere kadar yıkayın, ayaklarınızı ka’b –topuklar- a kadar yıkayın. Başlarınızı mesh edin. Takdim ve te’hir üzeredir. Diğer kurra cer ile okudu. Zira ayaklar yıkanan üç aza arasındadır, üzerine su dökülerek yıkanır. İsrâf zannı mahalli olduğundan _cer okunması takdirince- mesh edilen başa atfedildi, lakin ayaklara su dökmekte

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

iktisad üzere –israf olmaması- tenbih edildi. –Ka’beyne kadar...- lafzı ile

gaye –mesafe- bildirildi ki, zannedenin zannı ile mesh edilmesi anlaşılmasın, zira mesh işinde şeriatımızda gaye –mesafe- konulmaz.

Cami ulum’da derki: cerri civar olarak mecrurdur. Muhakkak sahih haberde şöyle geldi, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ayaklarını mesh eden bir topluluk gördü de şöyle buyurdu :
“Ateşten olan topuklara veyl/yazık/azab olsun”

Ata’ dan şöyle rivayet edildi: Allah’a yemin olsun ki, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in ashabından hiç kimseyi bilmem ki ayaklarına mesh etsin.

Bu azaların yıkanmasının emredilmesi, onlara bitişen kirlerden temizlenmesi içindir, zira ayaklar ekserde açıktır. Namaz Allahu teâlâ’ya hizmettir, onun huzurunda kirlerden temiz olatak durmaktır. Bu şekilde olması tazime daha yakındır. Bu yüzden denildi ki: Kişinin en güzel elbisesi ile kılması, başında sarıkla kılması, başı açık kılmasından daha efdaldır, çünkü bu, tazimde daha mübalağalıdır.

(132 / 3) - 0000000000 00000

Cumhurun –nasb okunmasında- delili: Ayakların yıkanması hakkında varid olan haberler –hadisi şerifler- dir. Ayrıca ayakların yıkanmasındaki farz miktar, ka’beyne kadar sınırlandırılmıştır. Sınırlama işi, ancak yıkamakta olur, mesh etmekte olmaz. (Mesh işinde, sadece ıslak elle dokunmak vardır)

Cerr kiraati, suyun dökülmesinde iktisadlı olmaya tenbihtir, zira ayaklar suyu dökmekle yıkanır, bu durum israf zannı mahallidir.

Editör:

1- YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Salı, 04 Kasım 2008 14:38 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 11:49

Yazımızın devamı var. İkinci kısmında fıkıh kitaplarımızın fetvalarını zikredeceğiz.